

Съюзът на лесовъдите в България
Ви пожелава весела Коледа
и щастлива Нова година!

ПП „Бигла“
снимка: Иордан Димитров

Българска ТОРА

Издание на Съюза на лесовъдите в България

ISSN 1312-7055

Брой 5 (54), год. XI, декември 2015 г., София 1303, ул. „Антим I“ №17
www.bulgarian-foresters.org e-mail: bgora@abv.bg

Годишнина

Един век горска служба в Благоевград

На 16 октомври тържествено бе отбележана 100-годишнината на горската служба в Благоевград. Официални гости на събитието бяха доц. Георги Костов - заместник-министр на земеделието и храните, инж. Иван Гергов - директор на РДГ - Благоевград, инж. Дамян Да-мянов - директор на Благоевградската горска служба

Открита е паметна плоча за 100-годишнината на Благоевградската горска служба

Председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров чете Поздравителен адрес на Съюза

то държавно предприятие, "Укрепяване на пороища и залесяване" в Горна Джумая (от 1950 г. - Благоевград). В дневно време баражът има нужда от спешен ремонт, тъй като е нарушен целостта му. Югозападното държавно предприятие предвижда 700 000 лв. за реновирането му. Директорът на ЮЗДП инж. Дамян Дамянов посочи, че с това ще се гарантира сигурността на технико-укрепителното съоръжение, за да продължава да изпълнява защитните си функции.

Начало на празничната програма сложи инж. Сашко Попов - директор на дирекция "Специализирана администрация" в РДГ - Благоевград, след което до входа на административната сграда беше открита паметна плоча. Доц. Георги Костов поднесе поздравление от името на министър Десислава Танева и се обърна към присъстващите с призов за бъдат отговорни към горското богатство на страната.

49 талантливи ученици от Благоевград, участвали в конкурса за рисунка "Мечти на гората - моите мечти", получиха награди, а първите трима - Петър Михов, Ивана Занева и Калина Колева, бяха отличени.

По случай годишнината бе направена първата копка на основния ремонт на криволинейния бараж на р. Хърсовска - приток на Благоевградска Бистрица, в м. Бачиново. Той е изграждан през 1948-1949 г., с обща кубатура 587 м³, под ръководството на лесовъда Георги Копаранов - началник на Секция

ска дейност в Благоевградско започва с откриването на Секцията "Укрепяване на пороища и залесяване" през 1915 г., чийто началник става известният наш лесовъд Илия Стоянов. Териториално Държавното горско стопанство в Горна Джумая се

Инж. Михаил
МИХАЙЛОВ

СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЕРГОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДАМЯНОВ,
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ ОТ РДГ - БЛАГОЕВГРАД,
ДЪРЖАВНИТЕ ГОРСКИ И ЛОВНИ СТОПАНСТВА
ОТ ЮЗДП

Позволете ми от името на Ръководството на Съюза на лесовъдите в България и лично от свое име да Ви честитият навършването на 100 години от създаването на горската служба в Благоевград.

Вие имате щастлието да свържете своя живот с една от най-хубавите професии - на лесовъда, който се грижи за горското богатство! Вие имате привилегията да работите в горската служба в Благоевград, която е вече със 100-годишни традиции за високо качество в стопанисването на горите от планините на Югозападна България - Рила, Пирин, Родопите, Огражден, разположени по долините на реките Струма и Места. Трябва да бъдете горди с постиженето на няколко поколения лесовъди в региона, които са създали и поддържат устойчиво във времето заслужен авторитет сред професионалистите в областта на горското стопанство у нас.

Уважаеми колеги, позволете ми в деня на 100-годишнината да Ви пожелая крепко здраве, лично щастие и много професионални успехи!

15.10.2015 г.
София

Председател на СЛБ
проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ

Future-oriented integrated management of European forest landscapes

Проведе се заключителна работна среща по проект "Интегрирано ориентирано към бъдещето управление на европейските горски ландшафти" - INTEGRAL

This project has received funding from the European Union's Seventh Programme for research, technological development and demonstration under grant agreement No 282887

На стр. 2

Открит е паметник на първостроителя на горското дело в Свищов
Димитър Киров

На стр. 3

"Горска педагогика" - обучение на лесовъди за работа с деца

На стр. 4

В Природния парк "Сините камъни" - Сливен, откриват нови обекти

На стр. 6

Четиридесети световен конгрес по горите

От 7 до 11 септември в Дърбан, Южноафриканската Република, се състоя XIV-ят световен горски конгрес под егидата на Организацията по прехрана и земеделие (FAO). Конгресите се провеждат през

6 години, като първият е в Рим през 1926 г., а тринадесетият - в Буенос Айрес през 2009 година. Досега конгресите на световната горска общественост са провеждани пет пъти в Европа, по три пъти - в Северна Америка и Азия, и два пъти - в Южна Америка. За първи път Африка става домакин на световния горски форум. На него присъстваха около 4000 участници от 142 страни, като делегациите включваха министри, заместник-министри, ръководители на горски ведомства, ректори и директори на горски университети и институти. България беше представена само от един делегат от Българската академия на науките.

Мотото на конгреса бе "Горите и хората: Инвестиране в устойчиво бъдеще", а едноименната пленарна сесия постави акцент върху необходимостта от съществени капиталовложени в световния горски фонд. Другите пленарни сесии и теми за дискусии обхващат широк спектър от съвременната горска проблематика - Международен диалог за гори и води; Ден на Африка; предизвикателства за устойчиво стопанисване на горите, достижения и възможности; енергия от дървесина за бъдещето; Инспириране на решения за устойчиво бъдеще; Форум за иновации и инвестиции; Горите и климатичните промени; Пътят напред; Конгресни документи.

Общо бяха представени 825 доклада и 269 постера от 3500 автори и съавтори, поради което се счита, че този форум е най-мощното лесовъдско събрание през десетилетието.

(На стр. 2)

Четиринадесети световен конгрес по горите

(От стр. 1)

Конгресът прие документа "Бъдеща визия за горите и лесовъдството към 2050 г. и след това", наречен Декларация от Дърбан. В нея е записано, че горите са не само дървета, а също и база за хранително осигуряване и подобряване на средствата за преживяване. В бъдеще те ще увеличават издръжливостта на човешките общини, като ги снабдяват с храна, гориво, подслон, фураж и тъкани. Създавайки доходи и работа, горските територии ще позволяват на общностите и обществата да преуспяват, да съхраняват биоразнообразието и да под-

помагат устойчивото земеделие и човешкото благосъстояние.

Через стабилизиране на почвите и климата и регулиране на водните течения. Друг момент от декларацията се отнася до интегрирани подходи за земеползване. Именно те дават насоката за подобряване на политиките и практиките, които се отнасят към причините на обезлесяване, конфликтите при земеползване, капитализирането на целия обхват от икономически, социални и екологични ползи вследствие интегриране на горите със земеделието и поддържане на многочислени горски функции в ландшафта.

Реализирането на тази визия ще изисква ново партньорство между горския, земеделския, финансовый, енергийния, водния и други сектори и ангажимент към местните хора и общества. Успехът ще изисква допълнително инвестиране в горско образование, комуникация, капацитет, научно изс-

следване, включително въздействие на климатични промени върху здравния статус на горите и болести, и създаване на работни места специално за младежи. Равенството по пол е основен принцип с действително участие на жените.

Необходимо е младежкият ентузиазъм за създаване на по-добър свят да стане постоянен източник на възновение и стимул за иновации. Той би трябвало да се подкрепя чрез участие на многото заинтересовани лица като се ангажира младото поколение и се привличат постоянно по-голям брой

младежи към горския сектор. С глобална оценка на горските ресурси за 2015 г. Конгресът направи преглед на състоянието на горите в света.

Декларацията от Дърбан отразява различните гледни точки на участниците в XIV световен горски конгрес. Южна Африка показва подготовката на безработни младежи за горски пожарники като пример за ефективен подход, който може да служи за ориентир към предизвикателството на младежката застъпност в Африка и извън нея.

Конгресът отправи послание до Срещата на високо

равнище на Генералната асамблея на ООН за приемане на "Дневния ред 2030" за устойчиво развитие, изгответ от държавите членки с подкрепата на гражданското общество, на неправителствения сектор и на академичните среди. Форумът разпространи и послание за климатичните промени.

За домакинство на следващия световен горски конгрес през 2021 г. извиха кандидатурата си две страни - Южна Корея и Руската Федерация.

Акад. Александър АЛЕКСАНДРОВ

За да имаме по-голям шанс да успеем

Съюзът на лесовъдите в България е неправителствена организация. Тя не разполага с властови инструменти, за да управлява директно. Целите на организацията се свеждат до разясняване и отстояване на прилагането на дългосрочна научнообоснована горска политика. Но влиянието на Съюза не е малко, макар и да не е упражнявано директно. Дейността на Съюза е свързана със защитата на професионализма и на лесовъдската етика и морал, т.е. ние подкрепяме високите морални принципи и добродетели, защищани от нашите предшественици. На своите форуми ръководството на СЛБ дебатира задълбочено и работи последователно за активизиране на обсъжданията в колегията по места, за провеждане на диалога с другите заинтересовани страни, за

обобщаване на мненията и търсене на пътищата за решаване на проблемите в горското стопанство на местно, регионално и на национално ниво. Резултат от тази дейност са експертните становища и предложения за промени и за единни критерии и изисквания при прилагането на нормативната уредба, ограничаване на политическия натиск и въздействие върху професионалистите, възстановяване на системата за развитие и кариерно израстване на персонала.

Например по отношение на кариерното развитие на специалистите с висше лесовъдско образование историята помни многостройна система за обучаване, привличане и особено на стимулиране на професионалното развитие, което започва от горските и ловните стопанства, преминава през регионалните

дирекции и след натрупани достатъчно опит и стаж - в централното горско ведомство. Сега тази посока на естествено израстване не е приложима по редица причини, една от които е и разликата в заплащането на работещите в структурите на горите. Но няма потребност от такава система за кариерно развитие в днешно време? Има, и то огромна. Вероятно тя трябва да е отделна за системата на Изпълнителната агенция по горите, регионалните дирекции и специализирани териториални звена, от една страна, и за държавните горски предприятия - от друга.

Колкото и да не ни се иска, на някои места съществува напрежение в колегията, което трудно се преодолява. Работата на Съюза на лесовъдите в България е, използвайки инструментите, с които

разполага, да се бори да бъде спрян или достатъчно ограничен политическият натиск и уволненията на колеги, също така и необоснованите премествания. Задачата на ръководството на нашата организация е да намери лостовете за преодоляване и омекотяване на напрежението в колегията по места - в самите структури и между структурите.

Не трябва да забравяме, че основната идея на Съюза на лесовъдите в България е свързана с обединяването на лесовъдската колегия, най-напред, за да се уеднакви разбирането за упражняването на закона, което е твърде различно за определени колеги. На територията на Североизточна България е особено необходимо обединение в тази посока. Не бе нормално да се подценява опазването на горите от останалите пуб-

лични институции, затова колегията от системата на РДГ - Русе, например вече добре работи със съда, прокуратурата, кметовете и общинските администрации, областните управители и администрация. Сами ние не бихме успели да се справим без тази част от системата от власти със съхраняване на нашето национално богатство - българската гора, не мислите ли, че уважението към нас ще е по-голямо? Не на всяка професия е дадено такова право и такова задължение. Да не забравяме и за личния си пример. Всяко дело - голямо или по-малко, започва от индивида - от неговата промяна, от неговата идея, от неговия принос. Но за това сме организация, за да имаме много по-голям шанс да успеем.

**Инж. Севдалина ДИМИТРОВА
зам.-председател на СЛБ**

Проведе се заключителна работна среща по проект "Интегрирано ориентирано към бъдещето управление на европейските горски ландшафти" - INTEGRAL

От 4 до 6 октомври в Залцбург, Австрия, се проведе заключителна работна среща на партньорите и на Управляващия комитет на проект INTEGRAL, финансиран по VII рамкова програма на ЕС.

На срещата присъстваха 21 участници от 20 институции - партньори по проекта, както и 6 докторанти от страни от Европа, включени в работата по проекта.

В първото от 6-те заседания на срещата бяха представени по-важните срокове и изисквания към партньорите за окончателния научен отчет, за финансовия отчет и за административните въпроси по проекта за неговото приключване до 31.12.2015 година.

Във второто заседание се дискутираха окончателните резултати от проекта, които предоставят възможности за най-широко въвличане на представителите на заинтересованите страни във формулирането и осъществяването на националните и на европейската горска

политика, включително по-прецисно планиране, моделиране, осъществяване на политически действия и оценка на въздействието върху европейските горски ландшафти комплекси. Бе представено извършеното от отделните партньори, както и ключовите обобщени резултати от проекта на ниво ЕС, включително високите оценки и положителните отзиви от финалната конференция, проведена в Брюксел.

В следващите 2 заседания на всеки от присъстващите докторанти - по двама от Италия и Ирландия и по един от Швеция и Литва, бе дадена възможност в рамките на 20 минути въз основа на направените изследвания да представят резултатите от своята работа. Общият извод бе, че проектът е предоставил възможност да се събере необходимата изходна информация, да се проведат индивидуални изследвания за моделирането на изменението на горските екосистеми при различни варианти на интегриран

въздействие, да се получат качествени резултати, на основата на които да се разработят и защитят 3 дисертации за образователната и научна степен "доктор", а 3 дисертации са пред защита. Това е доказателство за комплексната и интердисциплинарна методология на изследването по проекта, което позволява голяма част от въпросите да бъдат обект на последващи задълбочени проучвания.

В петото заседание в две отделни паралелни сесии бяха дискутираны съответно: специални изследвания, изводи и резултати в областта на горската политика и икономика; публикации върху възприемането на ландшафтите - природни и социални аспекти.

В шестото заседание бяха споделени очакванията и опитът от постигнатото в проекта INTEGRAL. Особено внимание бе обрнато на нематериалните достижения - възможностите за обмен на идеи, приложението на интегриран

и комплексен подход при изследване на горските екосистеми, съчетан с моделиране на резултатите от възпроизвеждането на екосистемните функции при различни системи на въздействие и подход за управление. В обектите на изследване са направени над 330 структурирани дълбоначни интервюта с представители на заинтересованите страни, проведени са над 820 работни срещи и дискусии по предварителните резултати. Разработени, обсъдени и възприети в отделните страни са повече от 70 вероятни сценария за управление на горите в различните обекти на изследване. Проведени са различни представления и дискусии по последователността на политически действия за постигане на предварително набелязаните цели на местно и национално ниво.

От България участие в заключителната работна среща взе проф. д-р Иван Палигоров от Лесотехническия университет. Координатор на проекта за България - проф. д-р Иван Палигоров, координатор на проекта за България

гат компютърни информационни системи за подпомагане вземането на решения (Sibyla и Parmenides EIDOS), че плановете за развитие на горите на територията на двете общини - Тетевен и Велинград, са обобщение на желанията и очакванията на заинтересованите страни и този подход трябва да се налага в процеса на планиране в горското стопанство, че заинтересованите страни и експертите се обединиха около непосредствените и средносрочните бъдещи политически действия, което е новост не само при формулирането на горската политика в България, но и в Европа.

В заключителното заседание бяха обсъдени възможности за бъдещи проекти за подпомагане на вземането на решения за интегрирано управление на горите в Европа.

**Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
координатор на проекта за България**

Открит е паметник на първостроителя на горското дело в Свищов Димитър Киров

Инициативата за издигане на паметниците на видни дейци на горското дело в България продължава. На 8 октомври бе отбелязана 125-годишнината от създаването

директор инж. Иван Недков, и ДГС - Свищов, с директор инж. Антоанет Антонов. Автор на паметника е Пламен Рафаилов.

На тържеството присъст-

то ловно сдружение "Сокол" Тодор Стойчев. Сред присъстващите бе и семейството на известния български съдия Димитър Гочев - внук на инж. Димитър Киров. Всички те бяха събрани от идеята да почетят събитието и отдават нужното уважение към първите строители на горското дело у нас.

Проф. Палиголов и инж. Недков официално открива новия паметник (снимка), отбележващ още един значим щрих на уважението на потомците към горската история. Последваха приветствия, които подчертаха признателността към делото на лесовъда Димитър Киров, и полагане на цветя.

на държавния горски разсадник в Свищов с тържество и откриване на паметник на лесовъда Димитър Киров Първлув.

През 1968 г. проф. Васил Стоянов в своята история на горското стопанство в България отбелязва, че Свищов е не само първият град, освободен от турското робство, но и родоначалник на акцията за залесяване, проведена през 1881 г., и откриването през 1890 г. на първия горски разсадник. Идеята за издигане на паметника на един от първите горски инспектори - Димитър Киров, в Свищов е на доц. д-р Янчо Найденов - директор на Лесозащитната станция в София, със съдействието на главен асистент Евгени Цавков от Лесотехническия университет. Тя бе подкрепена и осъществена от Североцентралното държавно предприятие - Габрово, с

ваха проф. д.с.н. Иван Палиголов - зам.-ректор на ЛТУ и председател на Съюза на лесовъдите в България, и проф. д-р Милко Милев - декан на Факултета по горско стопанство на ЛТУ, инж. Иван Недков - директор на СЦДП - Габрово, инж. Севдалина Димитрова - директор на РДГ - Русе, инж. Николай Николов - директор на РДГ - Велико Търново, Пламен Александров - зам.-кмет на града, представители на Общините Вардим и Свищов, директорите на ДГС и ДЛС от Великотърновския регион, специалисти и експерти от ДГС - Свищов, инж. Цонка Христова - директор на ДПП "Русенски Лом", инж. Стела Божкова - директор на ДПП "Персина", зам.-директори и отговорници по лесозащитата от поделенията на СЗДП - Враца, и СЦДП - Габрово, председателят на Свищовско-

СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НЕДКОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АНТОНОВ,

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ ОТ ДГС - СВИЩОВ,

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ ОТ СЦДП - ГАБРОВО,

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ ОТ РДГ - ВЕЛИКО ТЪРНОВО,

От името на Ръководството на Съюза на лесовъдите в България и лично от свое име Ви поздравявам със 125-ата годишнина от създаването на държавния горски разсадник в Свищов.

Вие имате привилегията да работите в ДГС - Свищов, като в последните години на XIX в. е център на Свищовския административен и горски окръг, включвал общините Белене, Левски, част от Гулянци, част от днешните общини Бяла, Полски Тръмбеш, Ченово и Павликени. В горско отношение голема част от горите днес са в обхватата на ДГС - Никопол, Плевен, Бяла, Горна Оряховица и Свищов. Трябва да бъдете горди с постиженятията на няколко поколения лесовъди, които са създали и поддържат устойчиво във времето заслужен авторитет сред професионалистите в областта на горското стопанство у нас.

Повод за основателна гордост е и това, че сте наследници на инж. Димитър Киров Първлув, който е един от основателите и най-достоен рабител за организирането на залесителните кампании в региона и редица години в отчетите се посочва неговата водеща роля за първото място на Свищовския горски окръг по площи на годишните залесявания през онова време.

Ние, наследниците, трябва да бъдем горди, че това национално горско богатство, което притежаваме днес, е плод на задружните усилия на поколенията лесовъди преди нас, знак за преклонението пред чието дело откриваме днес.

Позволете ми в деня на отбелязването на тази годишнина да Ви пожелая крепко здраве, лично щастие и много професионални успехи!

Честита 125-а годишнина и на добър час!

08.10.2015 г.
София

Председател на СЛБ
проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ

Френски и унгарски лесовъди в сътрудничество със СЛБ

В резултат на дългогодишното ползотворно сътрудничество между Съюза на лесовъдите в България и Френската конфедерация "Околна среда, гори и земеделие" от 3 до 12 октомври 26 студента по горско стопанство и петима техни преподаватели от Училището по земеделие и горско стопанство в Анеси, Франция, посетиха България (сн. 1).

Групата беше посрещната от д-р инж. Анна Петракиева - зам.-председател на Съюза. Със съдействието на преподаватели от Лесотехническия университет, колеги от ДГС - Кърджали, Регионалните дирекции по горите в Бургас и Велико Търново, ДЛС "Шерба" и Североцентралното държавно предприятие - Габрово, през своя десетдневен престой у нас младите френски лесовъди имаха възможност да се докоснат до историята на българо-френското сътрудничество в областта на горското стопанство, да разгле-

дат първите залесявания у нас в района на Копривщица, да посетят част от изградените технико-укрепителни съоръжения и противовръзционните залесявания в района на Кърджали.

Българското Черноморие завладя групата с красотата и автентичността на странджанските гори, където колегите от РДГ - Бургас, и ДГС в Кости, Малко Търново и Звездец и ДЛС "Граматиково", представиха приложението на съвременните лесовъдски методи при сто-

тия за превърщане на издънковите насаждения в семенни и провеждането на възстановителни сечи в естествени семенни букови гори.

От м. Узана те успяха да се насладят и на невероятната панорамна гледка към величествените масиви от естествени гори в Природния

ни и проф. Иван Палиголов - председател на СЛБ.

Разкриването на лесовъдските практики вървеше ръка за ръка с опознаването и на българския бит и култура. Чрез културно-опознавателната обиколка, започнала от неостаряващата ни столица прекосила величествения Рилски манастир, колорита на пловдивските тепета и античния култов комплекс "Перперикон" и достигала

нашите гости успяха да преминат през вековната история на нашите земи.

Няколко дена след френските колеги на тридневно посещение у нас пристигна и група унгарски лесовъди (сн. 2), посрещнати от проф. Иван Палиголов и д-р инж. Анна Петракиева. Съвсем обяснимо и тяхната обиколка в България започна от внушителния Рилски манастир и вековните масиви от Цар-Борисова ела. По-нататък те се докоснаха до неизвестната красота на Балкана, която бе представена от колегите от Северо-западното държавно предприятие - Габрово, и ДПП "Врачански Балкан". Унгарските лесовъди проявили голям професионален интерес към стопанисването на издънковите дъбови гори у нас в ДГС - гр. Елин Пелин, и освен това се запознаха с живота и творчеството на великия български писател Елин Пелин.

парк "Българка". Към групата в този ден се присъедини стария Несебър и старопрестолния Велико Търново,

Юбилей

Д-р инж.

Радка ЛАЗАРОВА

на 70 години

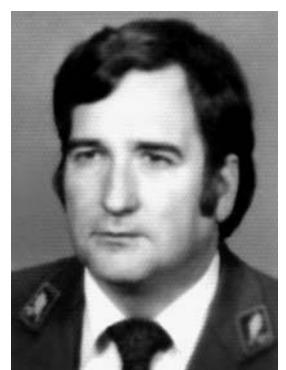

Родена е на 28.10.1945 г. в с. Сенокос, Благоевградска област.

Висше образование получава във ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1969 година.

До 1973 г. работи като инженер-озеленител в Химкомбината в Димитровград. След това постъпва в РДГ - Стара Загора, където последователно е главен специалист, началник-отдел, експерт по залесяване и борба с ерозията, до пенсионирането си през 2005 година.

През 1990 г. защитава дисертация "Проучване на

Инж.

Ради

ЧЕРВЕНКОВ

на 75 години

Роден е на 06.11.1940 г. в Казанлык.

През 1965 г. завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

Трудовият си път започва като началник на ГТУ в Горско стопанство - Гурково. През 1968 г. постъпва като лесничий в ГС - Сахране, а през 1971 г. става директор на стопанството.

От 1979 г., в продължение на 15 години, е директор на ГС - Казанлык, което из-

вежда до първите места в горския отрасъл. От 1994 до пенсионирането си през 2001 г. е директор на Регионалната дирекция по горите - Стара Загора.

Инж. Червенков е изтъкнат лесовъд с високи професионални умения, който допринася много за постигането на високи успехи в горскостопанската дейност и за подобряване на управлението и организацията на работата в горите.

Юбилеи

Д-р инж. Кирил Цанов на 80 години

Роден е на 28.09.1935 г. във Велинград.

През 1954 г. завърши Техникум по горско стопанство "Христо Ботев" - Велинград. Във ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", се дипломира през 1967 година. През 1976 г. завърши във ВЛТИ двугодишна специализация "Прогнозиране и проектиране на горското стопанство", а през 1991 г. във Висшата школа за управление в Института за държавно и стопанско управление към Министерски съвет придобива квалификацията "дипломиран стопански ръководител (менеджър)". През 1984 г. успешно защитава дисертация, за което му е присъдено научното звание "кандидат на техническите науки" (сега - "доктор"). Специализира в Чехия и Германия.

Трудовата дейност започва през 1954 г. като референт-докладчик в Горското стопанство в Нови пазар, след което е референт по охраната и лесничей в ГС - Велинград, две години е зам.-директор на ГС - Борово, и две години е директор на ГС - Белово.

Двадесет години - от 1971 до 1991 г., инж. Кирил Цанов ръководи Горското стопанство във Велинград. През 1991 г. е назначен за главен директор на РДГ - Пазарджик, където работи до края на 1993 г., след което отново е директор на ГС - Велинград, до 1995 г., когато се пенсионира. В продължение на пет години е преподавател в Техникума по горско стопанство в Батак.

Под ръководството на д-р инж. Кирил Цанов са залесени над 100 000 дка нови гори, хиляди декари са отгледаните млади насаждения и изведените възобновителни сечи в горските стопанства.

ва, в които е работил.

Като главен директор на РДГ - Пазарджик, работи по проблемите на възобновяването на горите и повдигане на горната им граница в Горските стопанства в Беглика, Широка поляна и Чехльово. Влага много енергия в развитие на механизацията на дърводобива и горскостопанската дейност в стопанствата на дирекцията, а също и във внедряване на научните достижения в практиката.

Организира редица национални съвещания по прилагането на линейно-селекционните сечи, по отглеждане на младите насаждения и механизиране на сечта и извоза в тях, по съхненето на елата, по стопанисване на семенните бази. За първи път в страната внедрява в практиката биологичните стимулатори при смолодобива.

В специализираните издания има публикувани над 50 статии с професионална оценка и изводи по различни въпроси на горското стопанство. Съавтор е на книгите "Нови почини в горското стопанство и дърводобива" (1985 г.), "Иглолистните гори в България" (1988 г.), "Енциклопедичен справочник - Чепино" (2002 г.). Автор е на книгите "История на горите в Чепинско" (2011 г.), "Проучване на дървесната биомаса от бял бор и черен бор в някои горски и ловни стопанства в Западните Родопи, Рила и Пирин" (2012 г.), "Наръчник по смолодобива" (2013 г.), "130 години Горско стопанство - Велинград" (2015 г.).

Носител е на "Орден на труда - златен", "Червено знаме на труда", "Отличник на МГГП" и други.

**Инж. Богдан
БОГДАНОВ**

Инж. Стойчо Чимев на 80 години

Роден е на 27.11.1935 г. в с. Бистрица, Благоевградска област.

През 1961 г. завърши ВЛТИ, специалност "Лесоинженерно дело".

Шест години работи в ГС - Симитли, като началник на ГТУ и механик, след това е главен механик в РДГ - Благоевград, зам.-главен директор на ГСК - Благоевград, експерт по капитално строителство във фирма "Парангила". Две години е на работа в Република Коти.

Периодът, в който работи, се характеризира с внедряването в нашата страна на

нова механизация и технологии във всички сфери на горскостопанското производство и строителство.

Пенсионира се през 1996 година.

Носител е на редица високи държавни отличия.

Инж. Чимев се изявява като общественик в регионалната структура на НТС, а от 2004 до 2015 г. е председател на Дружеството на лесовъдите ветерани - Благоевград, към Съюза на лесовъдите в България. Благодарение на активността му Дружеството развива многостранна дейност.

"Горска педагогика" - обучение на лесовъди за работа с деца

Днес хората от градовете все повече се отдалечават от заобикалящата ни природа и губят контакта си с нея. Особено уязвими са децата. Претоварените учебни програми предвиждат все по-малко занимания на открито, а учебният материал не дава задълбочени познания за горските екосистеми. Все повече и повече са подрастващите, които не напускат градската среда и не познават дори най-разпространените растителни видове.

От друга страна, обществото, което е много чувствително към дейностите в българските гори, не си прави труда да се поинтересува от целта на лесовъдските мероприятия, докато медите все по-често привличат вниманието към сечите в горите и отразяват непрофессионални позиции.

Осъзнавайки необходимостта от отваряне на лесовъдската колегия към обществото и в опит да отговори на неговите нужди от повече знания и информация, Изпълнителната агенция по горите, Съюзът на лесовъдите в България и Съюзът на европейските лесовъди, с подкрепата на Министерството на земеделието и храните организира за първи път у нас за служители от горите обучение "Горска педагогика".

Мероприятието се провежда от 19 до 23 октомври в Учебно-опитното горско стопанство "Г. Аврамов" - Юндола.

По покана на СЛБ лектори в обучението бяха Томас Башни - секретар на Съюза на европейските лесовъди, и Волфганг Швегхофер, които са водещи експерти в областта на горската педагогика в Австрия. За лектор беше поканена и Марияна Илиева - професор по педагогика в Лесотехническия университет.

Обучението "Горската педагогика" има за цел да подгответ лесовъдите от практиката да провеждат обучения и занимания на открито в гората с различни възрастови и социални групи - от децата в детската градина до хората в зряла възраст. Горската педагогика е най-результатният и достъпен начин, използван от лесовъдите в Европа, за възстановяване на контакта между съвременния човек и природата и изграждането на разбиране и усещане за природните процеси. Методите за обучение

в горската педагогика се основават на възприятията, чрез сетивата - зрение, слух, обоняние, допир, посредством използването на различни игрови и експериментални занимания. Чрез

не на заниманията по горска педагогика с деца от различни възрастови групи.

Занимания по време на обучението

В първото у нас обучение по горска педагогика участие взе председателят на СЛБ проф. Иван Палигоров

заниманията, организирани в рамките на "Горската педагогика", участниците мобилизират своите сетиви и пряко контактуват с природата. Заниманията в гората им позволяват да се запознаят с богатството на процесите и взаимовръзките в горските екосистеми и техните екологични функции. Прилаганите игрови похвати откриват участниците се потопиха в спомените от своето минало, когато чрез богатствата на заобикалящата ги природа са откривали света. Емоциите в гората им припомняха причините да посветят своето ежедневие на лесовъдската професия. Мистерията на гората, среднощата тъмнина, гласовете на прелитаци-

Сред красивата природа на Юндола, макар и не с нейната традиционна приветливост, лекторите от Австрия запознаха българските колеги с основния инструментариум на горската педагогика и най-успешните занимания за различни целеви групи. Чрез игровите занимания на открито участниците се потопиха в спомените от своето минало, когато чрез богатствата на заобикалящата ги природа са откривали света. Емоциите в гората им припомняха причините да посветят своето ежедневие на лесовъдската професия. Мистерията на гората, среднощата тъмнина, гласовете на прелитаци-

те нощи птици и тайнствените звуци им напомниха и за нощните горски обитатели с техния специфичен начин на живот. Тъмнината и горската тишина дадоха възможност на всеки да намери себе си и да направи равносметка за направеното и предстоящото.

Всяко обучение, за да бъде ефективно, трябва да бъде приложено на практика. За последния ден колегите от УОСГС - Юндола, поканиха деца от с. Пашово. В рамките на половин ден участниците в обучението, разделени на групи, имаха възможността на планират, организират и проведат своето първо занимание по горска педагогика. Макар и доста притеснени в началото, всеки един от тях остана безкрайно доволуворен, когато в края на деня получи и най-високата оценка - усмивките на децата.

Започнали като група бегло познаващи се колеги от различни краища на страната, дори скептично настроени към предстоящия ангажимент, в края на седмицата участниците в обучението завършиха като сплотен отбор с незабравими спомени и емоции и горди притежатели на сертификати за успешно участие в първото обучение по горска педагогика в България.

Д-р инж. Анна
ПЕТРАКИЕВА

Високо отличие за д-р инж. Ценко Ценов

На 9 октомври във връзка с 60-годишнината на д-р инж. Ценко Ценов - директор на дирекция "Гори и лесовъдски дейности" в Изпълнителната агенция по горите, му бе връчено отличие за високи професионални успехи - "Златна значка" на ИАГ, от изпълнителния директор инж. Тони Кръстев.

На снимката (от ляво наясно): д-р инж. Ценко Ценов, инж. Тони Кръстев, инж. Красимир Каменов - зам. изпълнителен директор на ИАГ

Нови книги

Иван Христов Цаков.
История на горското стопанство в Чепинския край (оригинален ръкопис). София, 2014 г., 159 стр.

Инж. Иван Цаков (1914 - 1994) е първият лесовъд в България, отличен със званието "Герой на социалистическия труд". Книгата за

историята на горите в Чепинско инж. Цаков подготвя отдавна, но издаването ѝ става възможно чак сега. То е посветено на 100-годишнината от рождението на видния лесовъд.

Времето, описано в това уникално издание, обхваща периода отпреди Освобождението, след него и до средата на 80-те години на XX век. Интересни са историческите моменти за стопанисването на горите в този лесист край на Родопите, за събирането на които авторът е положил огромен труд. Само списъкът на лесничите, служили в Чепинското държавно лесничество в с. Лъджене, които завеждат всички гори в Чепинския район, наброява 37 имена. Много повече данни има за периода след 40-те години на века, още повече, че авторът, най-вече като директор

на ГС - Велинград, повече от 20 години е пряк участник в бурното развитие на горското стопанство в Чепинския район, когато то бележи огромни успехи.

Книгата съдържа 12 глави и 3 приложения, които проследяват не само историческото развитие на горското дело в Чепинския край, но и предлагат ценна информация за всички дейности, извършвани в горите. Ще научите за стопанисването и за техническия прогрес в лесокултурната дейност и в дърводобива, които значително повишават рентабилността си през периода 1960-1984 година. Как се развива ловът и риболовът и позабравената дейност смолодобив. Описани са и многобройните защитени природни обекти.

Б

IN MEMORIAM

На 24 октомври почина
инж. Александър Арсов.

Роден е на 13.10.1932 г. в с. Габрешевци, Кюстендилска област.

През 1956 г. се дипломира като инженер по горско стопанство във ВЛТИ.

От 1957 до 1961 г. е директор на ГС - Доспат. Известно време работи като главен инженер на ГС - Трън, а от края на 1961 до 1968 г. е директор на ГС - Кюстендил.

През 1968-1976 г. работи в Министерство на горите и горската промишленост (МГПП).

От 1976 до 1980 г. е на работа в Република Коми - заместник-директор и директор в Горскпромишленото предприятие в Междуре-

ченск в Република Коми.

През 1981-1983 г. работи в МГПП, след което отново заминава за Коми като първи заместник директор и директор на СО „Дърводобив и строителство“, което ръководи до 1990 г., когато се пенсионира.

Неоценим е приносът и личният пример на инж. Арсов в укрепването на съвместното руско-българско дърводобивно производство, кое то България развива в суворите условия на тайгата.

Награждаван е многократно с високи отличия. Има много публикации в печата. През 2008 г. издава книгата „Покорители на тайгата“.

Поклон пред светлата му памет!

На 1 ноември почина инж. Илко Манолов Илиев

Роден е на 27.05.1955 г. в с. Пчеларово, Добричка област. Основно и средно образование завърши в гр. Толбухин (сега Добрич). През 1980 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва в Горско стопанство - гр. Толбухин, където последователно е началник на ГСУ, заместник-директор и от 1993 г. - директор. През периода, в който инж. Манолов е

ръководител, са постигнати високи резултати в залесяването, стопанисването, дърводобива и международния ловен туризъм. През 1996 г. ГС - гр. Добрич, и разсадникът „Дъбовете“ са обявени за республикански първенци. Под ръководството на инж. Манолов израстваат много млади специалисти. Построена и открита е административната сграда на стопанството и Ловен дом „Дъбовете“.

От 1999 г. е изпълнителен директор на „Добруджанска гора“ АД.

Поклон пред светлата му памет!

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

Критерии за определяне на дисциплинарното наказание

Отговор: Да, има критерии за определяне на дисциплинарното наказание. Известно е, че резултатите от работата на едно предприятие в голяма степен зависят от това как работниците и служителите изпълняват трудовите си задължения. „Виновното неизпълнение на трудовите задължения е нарушение на трудовата дисциплина“ (чл. 186 от КТ). Правото на дисциплинарно наказание принадлежи на работодателя като субект на дисциплинарната власт. При констатирано нарушение той има право да реши дали да наложи дисциплинарно наказание на нарушителя, или не и да определи вида: 1. забележка; 2. предупреждение за уволнение; 3. уволнение (чл. 188 от КТ). Обаче изборът на дисциплинарното наказание не може да бъде произволен. Уредбата на дисциплинарната отговорност в нашето трудово законодателство е изградена върху принципа за съответствие на тежестта на наказанието с тежестта на нарушените. Затова законът установява и критериите, от които трябва да се ръководи работодателят при избора на дисциплинарно наказание. Те са посочени в чл. 189, ал. 1 от КТ: „При определяне на дисциплинарното наказание се вземат предвид тежестта на нарушените, обстоятелствата, при които е извършено, както и поведението на работника или служителя“.

1. Когато се определя тежестта на нарушените от значение е характерът и важността на неизпълненото задължение. Неизпълненото задължение основно и важно ли е, или по-малко важно. Като се обсъжда характерът на дейността на предприятието, дължността и конкретните връзки на работата на нарушителя с работата на останалите работници и служители, ще се отчете, че при едно и също нарушение има различна тежест за отделните работници и служители. Важно значение има степента на неизпълнението - частично или пълно, и неговият размер. Причинена ли е вреда, или не. Вредата може ли да бъде поправена, или изобщо не може да бъде поправена. Има ли вина. Нарушението на трудовата дисциплина умилено ли е извършено, или по небрежност и други.

2. Обстоятелствата, при които е извършено нарушението на трудовата дисциплина и от които зависи определянето на дисциплинарното наказание, са от

ВЪПРОС: През последните години по законодателен ред в горското стопанство бяха осъществени значителни структурни, организационни, технологични и финансово-икономически промени. Извършват се слиивания, вливания на ДГС/ДЛС или на определени горски участъци. Нерядко се сменят и директорите на стопанствата. Променят се стилът, редът и методите на работа. Актуализацията на подготовката, обучението и квалификацията на работниците изостава. Смятаме, че това е една от причините за увеличаване на броя на дисциплинарните наказания, в т.ч. и на дисциплинарните уволнения. Има ли и кои са критериите за определяне на дисциплинарното наказание?

различен характер: атмосферни явления, природни бедствия, студ, горещини, буря, превозни и технически средства, връзка, организация и условия на работа, усиlena сезонна работа, светлата или тъмната част на деня, работа в работно или извън работно време и т.н. Конкретните обстоятелства често създават по-големи трудности в работата, както и по-голямо значение на определени задължения на работника или служителя. От значение са и обстоятелствата, свързани с личността на работника или служителя - неговото образование, квалификация, здравословното му състояние.

Много е важно да се обсъждат всички обстоятелства, от които зависи тежестта на нарушените, а не подробно само тези, които придават на нарушените по-голяма или по-малка тежест.

3. Поведението на работника или служителя като критерий за определяне на дисциплинарното наказание се отнася до характеристиката на нарушителя на трудовата дисциплина, а не до белези на нарушените. Това означава начинът, по който работникът или служителят изпълнява трудовите си задължения, и отношението му към извършеното нарушение. Важно е да се обсъждат както положителните, така и отрицателните му прояви при изпълнение на трудовите задължения. Дали преди работата му е била оценявана положително. И обратното, ако нарушителят вече е наказван дисциплинарно, може да му се наложи

по-тежко дисциплинарно наказание. От значение е дали следващите нарушения са извършени в кратък срок и са от същия вид.

Не може обаче като утежняващо обстоятелство да се приеме неизпълнението или несъответното изпълнение на задълженията му поради липса на качества за изпълнение на работата. Не може също така да се вземе предвид предишното нарушение на трудовата дисциплина, за което в предвидените от Кодекса на труда срокове не е наложено дисциплинарно наказание, както и нарушения, за които е наложено дисциплинарно наказание, но то вече е заличено (чл. 8 от ОПВТР).

С изменението на Кодекса на труда (ДВ, бр. 25 от 2001 г.) бе създадена нова ал. 2 на чл. 190 от КТ, която предвижда, че дисциплинарно уволнение по ал. 1 на чл. 190 се налага при съобразяване с критериите по чл. 189, ал. 1 от КТ. Това означава, че при тежките нарушения, за които законът е предвидил, че може да се наложи дисциплинарно уволнение в зависимост от всички белези на тежестта на нарушените, на обстоятелствата, при които то е извършено, и поведението на работника или служителя, работодателят може да прецени, че няма да наложи дисциплинарно уволнение.

На практика за работодателя в много случаи определянето на дисциплинарно наказание никак не е лесна задача. С наложеното дисциплинарно наказание той цели да постигне определен възпитателен и превантивен ефект. Обаче такъв ефект няма да има както когато наказанието е леко и не отговаря на необходимата степен на въздействие, така и когато се наложи неоправдано тежко наказание в конкретен случай.

Всички критерии за определяне на дисциплинарното наказание трябва да се преценяват съвместно и така да се вземе решение какво дисциплинарно наказание в конкретен случай е допустимо.

Справка: чл. 186, чл. 188, 189 и чл. 190, 197 и 198 от Кодекса на труда и чл. 8 от Общите правила за вътрешния трудов ред в предприятиято.

Николина НАНОВА
юрист при ФСОГСДП

Природни паркове

Фестивал на кестена

При изключително голям интерес премина организираният от ДПП "Беласица" за четвърта поредна година Фестивал на кестена. В събитието, открито на площада пред читалище "Яне Сандански" в с. Коларово, участваха народният представител инж. Димитър Танев, и.д. кмет на Община Петрич Христо Батев, директорът на РДГ - Благоевград, инж. Иван Гергов, пред-

седателят на УС на ЮЗДП - Благоевград, инж. Вания Каменова, директорът на ДГС - Петрич, инж. Росен Баев и директорът на ДГС - Първомай, инж. Стоян Дагалов.

Хората от Подгорието показваха на своите гости с какво желание и гостоприемство организират своя Фестивала на кестена. Присъстващите на празника имаха възможност да се докоснат до местния фолклор и да дегустират традиционни за района хани и напитки.

От 12 октомври до 6 ноември в Националния природонаучен музей в София бе представена фотоизложба "Невероятната Беласица".

цията на Природен парк "Беласица" - с. Коларово, Националния парк "Керкини" - Гърция, Екологичното сдружение "Планетум" - Македо-

- България, Гърция и Македония. Гледките от билото на планината, от езерата Керкини и Дойран, Беласишките водопади спират

Изложбата е организирана от Българска фондация "Биоразнообразие" в рамките на проект "Беласица отвъд границите". Проектът се изпълнява в партньорство с Дирек-

ния, и Фондация "Евронатур" - Германия.

Посетителите останаха впечатленi от красивите снимки на планината, направени в три различни държави

дъха, като същевременно пораждат много любов и интерес към тази уникална, малко позната планина - Беласица.

Б

В Природния парк "Сините камъни" - Сливен, откриват нови обекти

С тържествен водосвет, приветствия от гостите и музикална програма на 21, 22 и 23 октомври ДПП "Сините камъни" откри няколко изцяло обновени обекти - "Пътеката на здравето", Информационно-посетителския център "Хайдушка пътека" и Детския образователен кът "Къlvача".

"Пътеката на здравето", с дължина 485 м, е предназначена за хора сувредено зрение и за хора с двигателни проблеми, е изградена напълно и понастоящем отговаря на всички изисквания за безопасното предвиждане. На основен ремонт е подложен Информационно-посетителският център "Хайдушка пътека". В м. Карапдилла напълно е реновиран обичаният от всички детски кът "Къlvача".

Откриването на тези обекти стана възможно благодарение на проекта "Ус-

тойчиво управление и устройство на ПП "Сините камъни" - Сливен", финансиран по Оперативна програма "Околната среда". Освен това в изпълнение на проекта

бяха поставени 30 къта за отдих и 66 огнища, ремонтирани са 22 чешми, направени са 3 мостчета, извършена е рехабилитация на Хайдушката пътека, на пътеката към

скалния феномен "Халката". Изградени са 6 нови екопътеки, като на всяка от тях са поставени кътове за отдих, а в 4 от тях са изградени информационни точки, намиращи се в сградите на кметствата. Освежени са блажна боя с границите на парка и марки-

ровката на повечето известни пътеки на територията на ПП "Сините камъни". Навсякъде са поставени насочващи и указателни табели. Направени са нови пътеки - за конен спорт, историческа до вр. Българка и дендрологична. Оградени са 25 мравуняка, отбелязани с табели.

В разсадник "Абланово"

със засаждането на 30 различни местни дървесни вида е поставено началото на дендриум от 4 декара. В парка са поставени и много информационни табла на защитените растения, птици, прилепи, на дървесните видове. Пред ИПЦ "Карапдилла" е озеленено и са оформени два къта за отдих. Облагородяване на територията и монтиране на новите

